

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1.

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019

Secțiunea a 2-a.

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019 se organizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2019 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019. La acestea se adaugă Actul din 1976 privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct anexat la Decizia Consiliului din 20 septembrie 1976, precum și Directiva 93/109/CE de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți.

În conformitate cu Decizia (UE, Euratom) 2018/767 a Consiliului din 22 mai 2018 de stabilire a perioadei pentru cea de a noua alegere a reprezentanților în Parlamentul European prin vot universal direct, alegerile pentru Parlamentul European din anul 2019 se vor desfășura între 23 și 26 mai.

În data de 4 aprilie 2019, Președintele României a declanșat procedura de organizare a unui referendum național în data de 26 mai 2019, simultan cu data alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European, prin anunțarea publică a acestuia și transmiterea către Parlamentul României a unei scrisori cu privire la organizarea unui referendum național referitor la interzicerea amnistiei și grațierii pentru infracțiuni de corupție, precum și la interzicerea adoptării de către

ordonanțelor de urgență în domeniul infracțiunilor, pedepselor și al organizării judiciare corelată cu dreptul altor autorități constituționale de a sesiza direct Curtea Constituțională cu privire la ordonanțe. În data de 25 aprilie 2019, Președintele României a emis Decretul nr. 420 pentru organizarea unui referendum național în data de 26 mai 2019.

Potrivit Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, organizarea și desfășurarea unui referendum național simultan cu alegerile pentru Parlamentul European din 26 mai 2019 se vor realiza conform Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările ulterioare.

Textul Legii nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, se referă în mod expres numai la prevederile Legii nr. 33/2007, fiind necesare clarificări legislative cu privire la aplicabilitatea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2019 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019.

Totodată, sunt necesare clarificări legislative suplimentare referitoare la listele electorale, urnele de vot, ștampilele cu mențiunea „Votat” și timbrele autocolante, legea neprevăzând în mod expres că se utilizează liste electorale și urne de vot separate, că se folosesc aceleași ștampile cu mențiunea „VOTAT” și aceleași timbre autocolante.

În contextul organizării unui referendum național împreună cu alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, sunt necesare clarificări legislative în sensul asigurării transparenței cheltuielilor efectuate de participanții la cele două scrutine.

Prin Decizia Curții Constituționale nr.143/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 2 mai 2019, prevederile art. I pct.18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.86/2018 potrivit căroră, în tot cuprinsul anexelor nr. 2-6 din Legea nr.3/2000, sintagma „Numărul participanților trebuie să fie egal cu suma ce rezultă din adăugarea cifrelor de la pct. 5, 6 și 7” se înlocuiește cu sintagma „Pct. 2 >/= Pct. 5 + pct. 6 + pct. 7”, unde 2 este numărul participanților la referendum, 5 este numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul „DA”, 6 este numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul „NU”, iar 7 este numărul voturilor nule, au fost declarate neconstituționale.

În același timp, organismele electorale constituite pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European în 26

mai 2019 vor avea atribuții suplimentare privind organizarea și desfășurarea referendumului național.

Nu în ultimul rând, potrivit Deciziei (UE) 2018/937 a Consiliului European din 28 iunie 2018 de stabilire a componenței Parlamentului European, mandatul suplimentar ce revine României în Parlamentul European depinde de retragerea efectivă a Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord din Uniunea Europeană.

Articolul 29 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități impune în mod explicit statelor membre să asigure „posibilitatea persoanelor cu dizabilități de a participa în mod complet și efectiv la viața politică și publică, în condiții egale cu ceilalți, în mod direct sau prin reprezentanți liber aleși, precum și dreptul de a vota (...)” și stabilește o serie de măsuri pentru a face posibil acest lucru, solicitând „asigurarea de proceduri, facilități și materiale de vot adecvate, accesibile și ușor de înțeles și utilizat” precum și „protejarea dreptului persoanelor cu dizabilități de a vota prin vot secret (...) fără intimidare”.

Prevederile referitoare la secțiile de votare din țară din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, nu stabilesc obligații clare privind asigurarea accesibilității secțiilor de votare.

Potrivit Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora, traseele stradale trebuie să asigure accesul egal al alegătorilor la locațiile în care funcționează secțiile de votare cărora le sunt arondați, iar imobilele în care acestea sunt amplasate trebuie să asigure accesul persoanelor cu dizabilități la localul de vot.

Astfel, secțiile de votare organizate de autoritățile locale ar trebui să beneficieze de rampe speciale pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor care intenționează să își exercite dreptul de vot și să asigure accesibilitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 189/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2006”.

	<p>Totodată, în conformitate cu aceeași hotărâre, autoritățile care au responsabilitatea de a asigura dotarea secțiilor de votare pot confecționa și amplasa cabine de vot pentru persoanele cu handicap locomotor, dimensionate și marcate corespunzător.</p> <p>Prin urmare, în prezența acestei situații extraordinare generate de amenințările, riscurile și vulnerabilitățile semnalate, Guvernul are obligația de a lua măsuri în regim de maximă urgență care să asigure desfășurarea democratică și eficientă a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2019, precum și consultarea poporului prin intermediul referendumului național, în conformitate cu standardele constituționale și internaționale în domeniul referendumului.</p>
1 ¹ Acte comunitare în cauză	Decizia (UE) 2018/937 a Consiliului European din 28 iunie 2018 de stabilire a componenței Parlamentului European
2. Schimbări preconizate	<p>Prezentul proiect de act normativ propune următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Clarificarea procedurii de organizare concomitentă a referendumului național cu alegerile generale, concomitent cu simplificarea acesteia; Astfel, vor fi utilizate aceleași ștampile cu mențiunea „VOTAT” și aceleași timbre autocolante, iar persoanele acreditate să observe alegerile vor putea observa și operațiunile specifice referendumului național; Vor fi folosite liste electorale distincte și urne de vot separate, procedura de votare și durata votării fiind cele stabilite de prevederile legale aplicabile alegerilor care se organizează la aceeași dată cu referendumul național, această sintagmă subsumând toate actele normative de nivel primar; De asemenea, Guvernul și Autoritatea Electorală Permanentă vor stabili măsuri pentru organizarea și desfășurarea referendumului național cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale aplicabile alegerilor care se organizează la aceeași dată cu referendumul național; Prin urmare, în cazul referendumului național din data de 26 mai 2019 vor fi incidente atât prevederile Legii nr. 33/2007, cât și cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2019. - În tot cuprinsul anexelor nr. 2 - 6, se introduce sintagma „<i>Numărul participanților trebuie să fie egal cu suma ce rezultă din adăugarea cifrelor de la pct. 5, 6 și 7.</i>” - Includerea în lista cheltuielilor electorale a cheltuielilor aferente serviciilor de telefonie și internet, a cheltuielilor de hrană, cazare și transport ale voluntarilor și ale membrilor partidului politic, și a cheltuielilor pentru vestimentația voluntarilor și a membrilor partidului politic inscripționată cu denumirea sau numele competitorului electoral, ca modalitate de asigurare a transparenței acestor cheltuieli inerente oricărei campanii electorale; - Eliminarea sintagmei „în mod simultan” din textul art. 42

alin. (2) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât Curtea de Conturi și Autoritatea Electorală Permanentă să își poată exercita în mod autonom atribuția de a verifica legalitatea modului de utilizare a subvențiilor acordate partidelor politice, cu atât mai mult cu cât campania pentru referendum și campania electorală pot fi finanțate din subvențiile menționate, iar Autoritatea Electorală Permanentă trebuie să poată realiza controlul finanțării acestora în termenele prevăzute de lege;

- Instituirea obligației primarilor de a asigura accesibilitatea localurilor de vot, conform metodologiei aprobate prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, respectiv conform Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare;

- Creșterea nivelului indemnizațiilor președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale locuitorilor acestora, precum și ale operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, cu 45 de lei pentru fiecare zi de activitate;

- Creșterea nivelului indemnizațiilor membrilor birourilor electorale județene, ale membrilor birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și ale membrilor biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate;

- Extinderea accesului la Corpul experților electorali, dată fiind scăderea previzibilă a numărului de experți electorali în contextul organizării concomitente a unui referendum național cu alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din 26 mai 2019;

- Stabilirea numărului de mandate ce vor fi repartizate de Biroul Electoral Central, candidatul declarat ales căruia îi va reveni cel de-al 33-lea mandat urmând să își preia mandatul, conform Deciziei (UE) 2018/937 a Consiliului European din 28 iunie 2018 de stabilire a componenței Parlamentului European, după data la care retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord din Uniunea Europeană va produce efecte juridice;

- Stabilirea posibilității finanțării acțiunilor aferente referendumului național din data de 26 mai 2019 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului;

- Stabilirea sursei de finanțare a cheltuielilor pentru hârtia necesară tipăririi buletinelor de vot și pentru tipărirea buletinelor de vot aferente referendumului național din data de 26 mai 2019;

- Stabilirea sursei de finanțare a cheltuielilor pentru amenajarea secțiilor de votare;

	- Stabilirea modalității de predare și arhivare a listelor electorale utilizate la referendumul național din data de 26 mai 2019, în contextul utilizării Sistemului Informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.
3. Alte informații	<p>Prezentul proiect aduce modificări apte să ordoneze și să eficientizeze activitatea infrastructurii implicate atât în organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European cât și a referendumului național, să elimine disfuncționalități, precum și să înlăture vidul de reglementare în ceea ce privește desfășurarea concomitentă a operațiunilor electorale și referendare, edictarea acestora în regim de urgență fiind justificată de proximitatea momentului desfășurării referendumului național pentru probleme de interes național declanșat de Președintele României, dar și de contextul deosebit pe care acesta l-a generat.</p> <p>Precizăm că, măsurile propuse prin prezentul proiect de act normativ nu sunt de natură a afecta drepturile electorale, în înțelesul stabilit de jurisprudența Curții Constituționale a României (de exemplu Deciziile Curții Constituționale a României nr. 1189/2008, nr. 1248/2008 și nr. 47/2018), respectiv Codul de bune practici în materie electorală și Codul de bune practici în materie de referendum, și nici nu îngreunează organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumului.</p>

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a.						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Indicatori	An curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2019	2020	2021	2022	2023	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) bugetul de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii	-	-	-	-	-	-

cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații	Aplicarea prevederilor proiectului de ordonanță de urgență a Guvernului nu implică suplimentarea fondurilor alocate de la bugetul de stat pe anul 2019 pentru finanțarea activității partidelor politice.					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

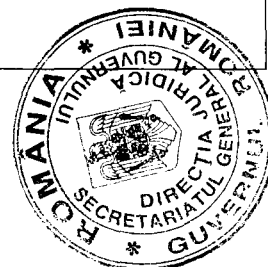
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Se modifică: - Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare; - Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare; - Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare. - Norme metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal la referendumul național din 26 mai 2019, aprobate prin Hotărâre a Autorității Electorale Permanente. - Hotărâre a Guvernului pentru organizarea și desfășurarea referendumului național din 26 mai 2019, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 100/2019.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a.
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Consultarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale nu este necesară, prevederile prezentului proiect care instituie atribuții în sarcina acestora, încadrându-se în atribuția generală a acestora de a asigura buna organizare și desfășurare a alegerilor și a referendumului național, care rezultă din economia prevederilor Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, ale celorlalte legi în materie electorală și referendară, precum și ale actelor normative subsecvente acestora.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

<p>5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p> <p>c) Consiliul Economic și Social</p> <p>d) Consiliul Concurenței</p> <p>e) Curtea de Conturi</p>	<p>Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 361 /2019 și Curtea de Conturi a transmis punctul de vedere prin adresa nr.3799/ M.B.</p>
<p>6. Alte informații</p>	<p>Proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului a fost elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Interne.</p>
<p>Secțiunea a 7-a.</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>	<p>Proiectul de act normativ vizează reglementarea unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, respectând condițiile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>Secțiunea a 8- a.</p> <p>Măsuri de implementare</p>	
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale-înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2. Alte informații</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019.

PRIM – MINISTRU

VIORICA DĂNCILĂ
